

Odnos Slovenije do zaščitene bobrov: zavajajoč in skrb vzbujajoč?

16 septembra, 2020

Konec avgusta je Vlada sprejela odgovor na poslansko vprašanje dr. Franca Trčka v zvezi z odnosom Slovenije do zaščitene živalskih vrst. V odgovoru vlada (Ministrstvo za okolje in prostor) podaja poročilo glede ukrepov, vezanih na zaščito in sobivanje z bobri.

Bober je skladu z Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah zavarovana vrsta. Ugodno stanje vrste, kot sporoča Ministrstvo za okolje in prostor, zagotavljamo z ohranjanjem življenjskega prostora (večinoma znotraj območij Natura 2000) in varstvenim režimom za zavarovano vrsto (prepoved uničevanja ali poškodovanja posameznih živali).

“Bober danes spet postaja ena ključnih vrst vodnih ekosistemov, ki s svojo aktivnostjo spreminja značaj rek in potokov ter ustvarja in vzdržuje posebno vrsto naravnega okolja, in sicer mokrišča. Je torej renaturator naših rek in prispeva k dvigu biotske raznovrstnosti na teh območjih. Aktivnosti bobra v urbani in kmetijski krajini pa so tudi problematične, predvsem zaradi objedanja in podiranja dreves, kopanja rovov in brlogov, kar lahko povzroči posušenje brežin, škode na poljščinah, predvsem koruzi, gradnje jezov in zato poplavljanja obvodnih površin. Bober je torej okoljsko pomemben in pozitivno vpliva na vodni režim. Obenem pa lastnikom kmetijskih zemljišč in obrečnih gozdov povzroča ekonomsko škodo. Za

omilitev tega konflikta je potreben preplet ukrepov od osveščanja in izobraževanja do izplačil pravičnih nadomestil za nastalo škodo,” navajajo v odgovoru, ki je v celoti dostopen [tukaj](#).

Bobrova problematika

Za komentar na odgovor vlade smo prosili Marjano Hönigsfeld Adamič, univ. dipl. biol. iz Inštituta za ohranjanje naravne dediščine, Lutra. Zapisala je takole: “Kaže, da je poslanec dr. Franc Trček edini v državnem zboru, ki ga zanima varstvo narave, za kar smo mu zelo hvaležni; hkrati pa je to žalosten izkaz stanja v našem parlamentu.”

Nadalje komentira: “Iz odgovora vlade sklepamo, da gre pri »zaščiteni« živalski vrsti konkretno za bobra in ne za zavarovane vrste kar povprek. Odgovor države pa je precej zavajajoč, v besedilu so nametana dejstva, ki so v veliki meri prepisana iz LIFE projekta, s katerim smo pravkar začeli na Inštitutu LUTRA. Če vse skupaj preberemo s kančkom zdrave pameti, pa ugotovimo, da so si navedena dejstva v nasprotju. Temu se niti ne čudim, saj država do zdaj ni bila sposobna reševati te problematike na ustrezen način. Bobrova problematika je tesno povezana s prejšnjim vprašanjem dr. Trčka v zvezi z urejanjem nabrežij vodotokov. Tudi te zelo pomembne in pereče problematike država ne rešuje uspešno, saj javne službe (ki bodo zdaj menda sodelovale v LIFE projektu) brežine vodotokov še vedno kosijo, mulčijo, sekajo ... Vodotokov namreč ni treba vselej »urejati« – ljudje vse preradi urejamo naravo in delamo škodo -, temveč jim moramo pustiti naraven tok in se učiti od narave, tudi od bobra. Bomo res čakali, da se bo na DRSV skozi LIFE integriran projekt »okrepil« nov kader, to pomeni nove generacije, da bomo znali ravnati z vodami? Kaj pa bodo medtem počele vodne živali, ki so že zdaj na rdečih seznamih? Verjetno bodo prišle na črnega ...”

Sobivanje z bobrom

“Izzivi sobivanja s človekom rastejo z njegovo številčnostjo in se kažejo predvsem na področju varovanja premoženja. Njegovo aktivnost javnost slabo sprejema predvsem zaradi nepoučenosti o možnih načinih sobivanja in preventivnih ukrepih, kot tudi zaradi nerazumevanja pomena obrežnega vegetacijskega pasu. Prizadeti lastniki se pogosto zaradi nezadovoljstva obračajo na Zavod Republike Slovenije za varstvo narave (ZRSVN), upravljavce naravnih parkov in Zavod za gozdove Republike Slovenije (ZGS),” še pravijo na Ministrstvu za okolje in prostor.

Sogovornica iz Lutre pa zaključí: “Bober je že 20 let v naših vodah pa država še ni naredila ničesar za to, da bi ljudje razumeli, kaj pomeni živeti z bobrom. Odškodnine, ki jih dobijo, kadar bober ogloda ali podre kakšno drevo, niso pravi način za varstvo te živalske vrste. In ne, Slovenija kot država se prav nič ne vključuje v evropske programe, da bi zaščitila bobra in omogočila naše sobivanje z njim. Inštitut LUTRA, majhna nevladna organizacija, je za ta namen sama, za svoje stroške in v sodelovanju s slovenskim in hrvaškima partnerjema, pripravila komunikacijski LIFE projekt »Bober za mokrišča, mokrišča za ljudi« in ga uspešno prijavila na razpis Evropske komisije. Projekt že teče, zagotovila države oz. MOP, da ga bo sofinancirala, pa še zdaj nimamo ...”